

Súd: Okresný súd Ružomberok
Spisová značka: 10P/14/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5916204383
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 01. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Blažena Stašíková
ECLI: ECLI:SK:OSRK:2017:5916204383.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Ružomberok sudkyňou JUDr. Blaženou Stašíkovou vo veci starostlivosti súdu o plnoletú Y. X., nar.XX.X.XXXX a maloleté deti: R. X., nar.XX.X.XXXX a Z. X., nar.X.X.XXXX, bytom u matky, detí rodičov, matky: F. X., nar.XX.XX.XXXX, bytom E., X. U. X a otca: P. X., nar.XX.X.XXXX, bytom E., K. XXX/XX, maloleté deti v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok, v konaní o návrhu otca na zníženie výživného a návrhu matky na zvýšenie výživného na mal. R. nar. XX.X.XXXX,takto

rozhodol:

- I. Súd návrh otca na zníženie výživného zamietá.
- II. Súd návrh matky na zvýšenie výživného na mal. R. X., nar.XX.X.XXXX zamietá.
- III. Súd konanie o návrhu otca na zníženie výživného na Y. X., nar.XX.X.XXXX zastavuje.
- IV. Žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1.Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 25.8.2016 sa otec detí domáhal, aby súd zmenil rozsudok Okresného súdu Ružomberok č.k. 9P/49/2014-68 zo dňa 11.8.2014 v časti o určení vyživovacej povinnosti otca tak, že otec detí bude povinný prispievať na výživu detí výživným vo výške 25,38 eur mesačne počnúc dňom právoplatnosti rozsudku vždy do 20.dňa v mesiaci vopred k rukám matky detí.

2.Návrh odôvodnil tým, že jeho manželstvo s matkou detí bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Ružomberok č.k. 9P/49/2014-68 zo dňa 11.8.2014, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 19.9.2014. Týmto rozsudkom boli mal. deti zverené do osobnej starostlivosti matky a on bol zaviazaný prispievať na ich výživu výživným vo výške 50,- eur na mal. R. a mal. Z. a vo výške 60,- eur na vtedy ešte mal. Y.. Nakoľko je nezamestnaný, jeho jediným príjmom od 09.12.2013 sú dávky v hmotnej núdzi, ktoré poberá vo výške 61,60 eur mesačne, z čoho sa mu nedá platiť výživné vo výške 160,- eur.

3.Matka detí v písomnom stanovisku doručenom súdu dňa 13.10.2016 vyslovila s návrhom otca nesúhlas.

4. Kolízny opatrovník detí vo svojom písomnom stanovisku zo dňa 12.10.2016 vyslovil s návrhom nesúhlas.

5.Otec detí na pojednávaní uviedol, že vo vzťahu k dcére Daniele, ktorá je už plnoletá, na návrhu netrvá. Podal návrh preto, že dostáva iba dávku v hmotnej núdzi a z tohto dôvodu nemôže platiť stanovené výživné. Hľadá si prácu, je vyučený murár, ale nepodarilo sa mu ju nájsť, doklady o tom odovzdáva na

úrade práce. Hľadal si zamestnanie iba v Ružomberka a okolí, všade je to iba na dohodu, a keby išiel niekde inde, finančne by mu to nevychádzalo. Žije v spoločnej domácnosti s priateľkou, žiadne výdavky s touto domácnosťou nemá. S mal. deťmi sa nestretáva.

6. Matka detí na pojednávaní uviedla, že nesúhlasí so znížením výživného, na dcéru R. by chcela zvýšiť výživné na 70,- eur mesačne, nakoľko táto nastúpila od septembra na Strednú zdravotnú školu do Liptovského Mikuláša, tam zaplatila na začiatku školského roku poplatok 25,- eur, rovnošatu, t.j. dve košele a dvojce nohavíc ju vyjde okolo 25,- eur za jedny, musí jej dať nejaké peniaze na stravu, keďže sa nestravuje v školskej jedálni, to je asi 10,- eur týždenne. Tiež chodia na exkurzie. Ona žije s deťmi sama, platí nájom 220,- eur a úver, ktorý si zobrala na vyplatenie dlhov matky otca detí. Tiež majú náklady na hygienické potreby, zubára. Dcéra Z. navštevuje 5. Základnú školu na Rovni, takisto jej dáva peniaze na autobus, na školu v prírode sa skladajú po 10,- eur, pre dievčatá platí mobil asi po 10,- eur. Otec sa s deťmi často nestretáva. Otec ešte keď boli manželia, mal problémy s prácou, lebo ho vyhodili pre alkohol. Myslí si, že on sa ani nesnaží, lebo nemusí robiť iba vo svojom odbore. Dnes robia nábor aj do automobiliek, ona si tiež našla prácu inde, ako je vyučená.

7. Mal. R. X. na pojednávaní uviedla, že ona je toho názoru, že výživné, ktoré otec platí, je málo. Ona začala chodiť na strednú školu, len za anglický jazyk zaplatila 30,- eur a tiež je potrebné si zakúpiť uniformu, košele, nohavice, topánky, v súvislosti s praxou v nemocnici. Tiež nosí okuliare, čo si vyžaduje vyššie výdavky, nemá nejaké športové záujmy, chodí len na volejbal, ale to nevyžaduje platenie peňazí. S otcom sa nestretáva, nevybudovali si k sebe taký vzťah, on jej ani ničím neprispieva.

8. Mal. Z. X. na pojednávaní uviedla, že nemá nejaké zvláštne záujmy, chodí iba na dramatický krúžok, ale to nič neplatí. S otcom sa nestretáva, stáva sa, že ho stretne, keď ide zo školy, ale on sa jej ani neodzdraví. Nič jej nedáva na Vianoce, tiež jej nezavolá. Mama všetko platí sama. Idú do školy v prírode, takže tam má tiež zvýšené výdavky.

9. Zástupkyňa kolízneho opatrovníka na pojednávaní uviedla, že nevidia priestor na to, aby bolo otcovi vyhovené, pretože od posledného rozhodovania o výživnom došlo aj k zmene pomerov na strane detí, s vekom začali rásť ich potreby, R. je už na strednej škole. Otec nepreukázal, že by mal také osobné alebo zdravotné problémy, ktoré by mu bránili nájsť si zamestnanie a v jeho odbore určite počas jarých, letných a jesenných mesiacov je možné prácu. Takisto nie je ničím viazaný k miestu bydliska, a preto neobstojí jeho tvrdenie, že nemôže nájsť prácu, resp. že by mu to nevychádzalo, keby našiel prácu mimo okresu Ružomberok. Za daného stavu sa neprikláňajú k zníženiu výživného, pretože by to nebolo v prospech mal. detí.

10. Súd okrem výsluchu účastníkov konania vykonal vo veci dokazovanie oboznámením sa - s rozsudkom Okresného súdu Ružomberok č.k. 9P/49/2014-68 zo dňa 11.08.2014, podľa ktorého bolo manželstvo rodičov detí rozvedené a schválená rodičovská dohoda, že maloletá Y. X., nar. XX.XX.XXXX, maloletá R. X., nar. XX.XX.XXXX a maloletá Z. X., nar. XX.XX.XXXX sa na čas po rozvoze zverujú do osobnej starostlivosti navrhovateľky, ktorá sa bude o maloleté deti starať a súčasne ich bude zastupovať a spravovať ich majetok na čas po rozvoze, otec maloletých detí sa zaväzuje prispievať na výživu maloletej Y. X. výživným vo výške 60,-eur mesačne, na výživu maloletej R. X. výživným vo výške 50,-eur mesačne, a na výživu maloletej Z. X. výživným vo výške 50,-eur mesačne, a to vždy do každého 15-ho dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky počnúc právoplatnosťou výroku tohto rozsudku a je oprávnený sa s týkať s maloletými deťmi Y. X., R. X. a Z. X. v neobmedzenom rozsahu. Z obsahu spisu vyplýva, že otec v čase rozvodového konania bol v evidencii uchádzačov o zamestnanie - podľa správy o zárobku matky detí jej priemerný mesačný príjem za obdobie od 05/2015 do 08/2016 bol 457,74 eur a od 4/2016 do 9/2016 vo výške 450,53 eur spolu s daňovým bonusom - podľa správy ÚPSVaR Ružomberok, oddelenie služieb zamestnanosti matka detí poberá prídavky na deti vo výške 70,56 eur, nepoberá príspevky na kompenzáciu ŽZP a nie je ani nebola vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Otec detí je poberateľom dávky v hmotnej núdzi vo výške 61,60 eur a je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie naposledy od 09.11.2013 - podľa potvrdenia úradu práce, sociálnych vecí a rodiny zo dňa 17.10.2016 bol otec v evidencii nezamestnaných v podstate každé 2 roky od roku 1993 - podľa výpisu z LV č. XXXX je otec detí spoluvlastníkom rodinného domu č.s. XXX k.ú G. F. v 1/3-ine a podľa výpisu LV č. XXX spoluvlastníkom parcel č. XXXX.XXXX,XXXX k.ú G. F. v 1/3-ine.

- podľa nájomnej zmluvy zo dňa 17.08.2015 matka platí nájom za byt vo výške 220 eur, okrem toho spláca úver 49,15 eur mesačne

Podľa § 78 ods.1/ prvá veta zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej už len „Zákon o rodine“), dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery.

Podľa § 62 Zákona o rodine ods.:

1/ Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

2/ Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

3/ Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

4/ Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

5/ Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75ods. 1/Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 80 Zákona o rodine, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny môže poskytovať náhradné výživné na zabezpečenie výživy oprávneného podľa osobitného predpisu.

Podľa čl. 5, Čl. I Základných zásad zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a)úroveň starostlivosti o dieťa,
- b)bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c)ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d)okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e)ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f)podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g)názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h)podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i)využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa § 43 ods. 1 Zákona o rodine, maloleté dieťa má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

Podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy SR (ústavný zákon č. 460/1992 Zb.) každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

11. Po zhodnotení vykonaného dokazovania vychádzajúc z vyššie citovaných ustanovení zákona o rodine súd návrh otca na zníženie výživného zamietol, a to týchto dôvodov:

12. Naposledy bolo o výživnom na mal. deti rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Ružomberok č.k. 9P/49/2014-68 zo dňa 11.08.2014 tak, že otec maloletých detí sa zaviazal prispievať na výživu v tom čase maloletej Y. X. výživným vo výške 60,-eur mesačne, na výživu maloletej R. X. výživným vo výške 50,-eur mesačne, a na výživu maloletej Z. X. výživným vo výške 50,-eur mesačne. V čase tohto rozhodovania otec bol vedený ako uchádzač o zamestnanie, táto evidencia trvá a teda na strane otca detí nedošlo k žiadnej podstatnej zmene pomerov. Došlo však k zmene pomerov na strane detí. Y. Y. je plnoletá, navštevuje strednú školu, tak isto aj maloletá R. od septembra 2016 začala študovať na Strednej zdravotnej škole v Liptovskom Mikuláši s čím súd spojené zvýšené výdavky na cestovné náklady, učebné pomôcky, stravovanie a tiež zabezpečenie školských pomôcok a ošatenia súvisiaceho s praktickým vyučovaním. Mal. Z. začala navštevovať 5. ročník základnej školy.

13. V zmysle citovaného ust. § 78 Zákona o rodine k zmene predchádzajúceho súdneho rozhodnutia môže súd pristúpiť iba vtedy, ak ide o zmenu závažnejšieho charakteru. Nie je žiaduce a prípustné reparať právoplatné súdne rozhodnutie pre nepodstatnú zmenu v pomeroch. Je teda potrebné v danom prípade preukázať závažné zmeny v pomeroch všetkých účastníkov, teda nie len na strane detí ale ja na strane rodičov. Relevantnosť zmeny sa zisťuje porovnaním tvrdených a preukázaných nových pomerov s pôvodnými pomermi (významnými z hľadiska určovania vyživovacej povinnosti) tak, ako boli zistené v príslušnom spisovom materiáli vzťahujúcom sa k predchádzajúcemu rozhodnutiu. Porovnaním skutočností zistených vo veci 3P/66/2015 (posledné rozhodnutie o výživnom) nemal súd za preukázanú takú závažnú zmenu pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu určeného výživného.

14. Podľa § 62 od. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov

15. Schopnosti predstavujú subjektívne kritérium určovania rozsahu vyživovacej schopnosti a rozumieme nimi vlastnosti dané telesnými a duševnými schopnosťami konkrétnej osoby povinného, zdravotným stavom, vlohami, nadaním, nadobudnutými vedomosťami a získanými skúsenosťami. Z hľadiska vyživovacej povinnosti je podstatné, ako sa prejavia v reálnych schopnostiach dosahovania príjmu. Z tohto hľadiska sa schopnosti skúmajú ako faktické príjmy a výdavky povinného.

16. Súd mal z vykonaného dokazovania za preukázané, že otec maloletých detí je nezamestnaný, žije zo sociálnych dávok a výživné je matke poukazované ako náhradné výživné štátom. Už v čase posledného rozhodovania o výživnom bol otec nezamestnaný pričom od februára 2014 kedy nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie o výživnom (25.02.2014) otec nemá stále zamestnanie. Žije s priateľkou, uviedol, že výdavky nemá a ani žiadne nepreukázal.

17. Vo vzťahu k oprávnenému (maloletému dieťaťu) súd skúmal odôvodnenosť jeho potrieb. Odôvodnenosťou treba rozumieť určenie životných nákladov, ktorých úhradu je určitá osoba oprávnená požadovať v rámci plnenia vyživovacej povinnosti. Treba vychádzať z pojmu výživné, tak ako ho vymedzila aplikačná prax. Vo všeobecnosti možno za odôvodnené (opodstatnené) potreby z hľadiska plnenia vyživovacej povinnosti považovať náklady spojené s výživou, ošatením, bývaním, starostlivosťou o zdravie, ako aj náklady súvisiace so vzdelaním, výchovou, kultúrnym a športovým vyžitím a záujmami.

18. Súd z vykonaného dokazovania mal za to, že od posledného rozhodovania o výživnom sa mierne zmenili pomery detí, ktoré sú vekovo staršie a mal. R. začala navštevovať strednú školu. Deti žijú v spoločnej domácnosti a matkou, ktorá zabezpečuje všetky potreby detí, jej náklady od posledného rozhodnutia o výživnom vzrástli. Platí nájom bytu 220 eur mesačne, úver 49,15 eur mesačne, hradí aj zvýšené náklady na stredoškolské štúdium mal. R..

19. Opierajúc sa o zistené skutočnosti, ktoré otec dieťaťa nerozporoval a vyhodnotiac vykonané dokazovanie vo všetkých jeho vzájomných súvislostiach súd dospel k záveru, že v možnostiach a schopnostiach otca detí je platenie výživného v stanovenej výške, aj napriek jeho ďalšej vyživovacej

povinnosti k plnoletej Daniele, keď tento nepreukázal žiadne závažné okolnosti, ktoré by mu bránili vykonávať prácu, z ktorej by mohol získať väčší príjem ako je príjem zo sociálnych dávok. Otec nepreukázal, že si hľadal aj iné zárobkové možnosti, pričom nie je sporná skutočnosť, že na internetových stránkach sa nachádzajú pracovné ponuky aj v obvode miesta bydliska otca, blízkom prípadne širšom okolí, nakoľko otca k miestu jeho terajšieho bydliska nevიაžu žiadne závažné okolnosti. Výživné pre dieťa slúži nielen na uspokojovanie všetkých jeho odôvodnených hmotných potrieb (jedlo, ošatenie, obuv a pod.), ale aj ďalších potrieb dôležitých pre výchovu a vývoj dieťaťa (vzdelávanie, príprava na povolanie, kultúrne, športové potreby, rekreačné potreby, tvorba úspor a pod.). Pre určenie výšky výživného pre dieťa sú rozhodujúce reálne zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru. V tomto prípade bolo nevyhnutné prihliadať na skutočnosť, že otec sa žiadnym primeraným spôsobom nepodieľa na zabezpečení potrieb jeho detí a tiež aj na stanovisko mal. detí, ktoré potvrdili, že otec sa o ne nezaujíma, ničím im neprispieva, nestretáva sa s nimi.

20. Vo vzťahu k plnoletej Daniele Veselovskej súd konanie zastavil, nakoľko otec vyslovil, že na návrhu netrvá.

21. Pokiaľ sa týka návrhu matky na zvýšenie výživného na mal. R. zo sumy 60 eur na 70 eur, súd tento zamietol, nakoľko nebola preukázaná taká podstatná zmena pomerov, ktorá by vyžadovala reparovanie pôvodného rozsudku č.k. 7P/89/2013.

Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline, písomne v troch vyhotoveniach.

Popri všeobecných náležitostiach je potrebné v odvolaní uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.